

ฟรอยด์

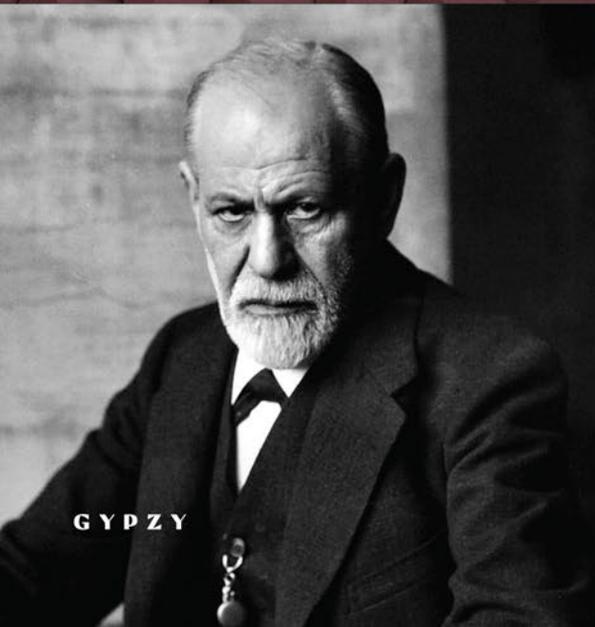
บิดาแห่งจิตวิเคราะห์

FREUD

THE MAN, THE SCIENTIST,
AND THE BIRTH OF
PSYCHOANALYSIS

• ตัวตน ผลงาน และการศึกษาจิตมนุษย์ •

รุธ เชพพาร์ด **เขียน**
พฤติ กาฬสุวรรณ **แปล**

GYDZY

FREUD

Sigmund Freud (born Sigismund Schlomo Freud; 6 May 1856 – 23 September 1939) was an Austrian neurologist and the founder of psychoanalysis, a clinical method for treating psychopathology through dialogue between a patient and a psychoanalyst. Freud was born to Galician Jewish parents in the Moravian town of Freiberg, in the Austrian Empire. He qualified as a doctor of medicine in 1881 at the University of Vienna. Upon completing his habilitation in 1885, he was appointed a docent in neuropathology and became an affiliated professor in 1902. Freud lived and worked in Vienna, having set up his clinical practice there in 1886. In 1938, Freud left Austria to escape Nazi persecution. He died in exile in the United Kingdom in 1939.

นักสัตวบรรณหน้ากระดาษ
ผู้แสวงหาความรู้และภูมิปัญญามาบรรณาการนักอ่าน

GYPZY

GYPSY

ฟรอยด์: บิดาแห่งจิตวิเคราะห์

FREUD: THE MAN, THE SCIENTIST, AND THE BIRTH OF PSYCHOANALYSIS

รูธ เชพพาร์ด: เขียน

พฤติ กาฬสุวรรณ: แปล

ราคา 265 บาท

ALL RIGHTS RESERVED.

Text and Design © Carlton Books Ltd 2012, 2019

Thai translation right © 2020 by Gypsy Publishing Co., Ltd.

© ข้อความและรูปภาพในหนังสือเล่มนี้ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558 การคัดลอกส่วนใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าในรูปแบบใดต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ยกเว้นเพื่อการอ้างอิง การวิจารณ์ และประชาสัมพันธ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

เชพพาร์ด, รูธ.

ฟรอยด์: บิดาแห่งจิตวิเคราะห์ = Freud: the man, the scientist, and the birth of psychoanalysis.

--กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป, 2563.

176 หน้า.-- (บุคคลสำคัญ).

1. ฟรอยด์, ซิกมุนด์, ค.ศ. 1856-1939. I. พฤติ กาฬสุวรรณ, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

150.1952092

ISBN 978-616-301-726-0

บรรณาธิการอำนวยการ	: คราวุฒิ เกษนัย
บรรณาธิการบริหาร	: สุรัชย์ พิงชัยภูมิ
ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร	: วาสนา ชูรัตน์
บรรณาธิการเล่ม	: จารุวรรณ นพรัมภา
กองบรรณาธิการ	: คณิตา สุตราภ พรธนิภา ครุโสภา นันทนา วุฒิ
หัวหน้าฝ่ายพิสูจน์อักษร	: สวกัทร เพ็ชรรัตน์
ฝ่ายพิสูจน์อักษร	: วันชัยพร เขียวขุ่ม สุธารัตน์ วรรณถาวร
รูปเล่ม	: Evolution Art
ออกแบบปก	: Wrong Design
ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด	: นุชนันท์ ทักษิณามบัณฑิต
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	: ชิตพล จันสด
ผู้จัดการทั่วไป	: เวชพงษ์ รัตนมาลี
จัดพิมพ์โดย	: บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด เลขที่ 37/145 รามคำแหง 98 แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240 โทร. 0 2728 0939 โทรสาร. 0 2728 0939 ต่อ 108
พิมพ์ที่	: บริษัท วิชั่น พรีเมส จำกัด โทร. 0 2147 3175-6
จัดจำหน่าย	: บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด โทร. 0 2728 0939 www.gypsygroup.net www.facebook.com/gypsygroup.co.ltd LINE ID: @gypzy

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมากเพื่อสนับสนุนทางการศึกษา สำนักพิมพ์ลดราคาพิเศษ ติดต่อ โทร. 0 2728 0939

FREUD

THE MAN, THE SCIENTIST, AND THE BIRTH OF PSYCHOANALYSIS

ฟรอยด์
บิดาแห่งจิตวิเคราะห์

รูด เซฟพาร์ด: เขียน
พฤต กภาพสุวรรณ: แปล

คำนำสำนักพิมพ์

“ผู้ชายที่มีชื่อเสียงเกือบทุกคนนำผิดหวัง หรือนำเบื่อหน่าย หรือเป็นทั้งสองอย่าง พรอยด์ไม่เป็นแบบนี้เลย เขามีรัศมี เปล่งออกมา ไม่ใช่ด้วยชื่อเสียง แต่ด้วยความยิ่งใหญ่”

ความระลึกถึงพรอยด์ โดยเวอร์จิเนีย วูล์ฟ

ชีวิตของซิกมุนด์ พรอยด์เต็มไปด้วยเรื่องราว เหตุการณ์ และรายละเอียดต่างๆ มากมาย จากวัยเยาว์จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้จะทำให้ได้รู้จักกับพรอยด์ในฐานะแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ ผู้คิดค้นทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นที่รู้จักในแวดวงจิตวิทยาแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังทำให้ได้รู้จักพรอยด์ในฐานะบุตรชายคนโตผู้เป็นที่รักของครอบครัวสามีของผู้หญิงที่ตนรัก และผู้ชายซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว

พรอยด์ในวัยเด็กเกิดมาพร้อมกับสถานะอา ซึ่งมีหลานอายุไล่เลี่ยกันเป็นเพื่อนเล่น

พรอยด์ในวัยหนุ่มเติบโตมาพร้อมกับความคาดหวังของตัวเองและครอบครัวถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จในอนาคต

พรอยด์กับความรักที่ต้องห่างไกลกับคู่นั้น เขาเขียนจดหมายกว่า 900 ฉบับหาคนรัก และรอคอยถึง 4 ปีก่อนที่จะได้แต่งงานและเริ่มต้นชีวิตคู่

พรอยด์กับบทบาทการเป็นแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ และนักวิจัย ผู้ซึ่งอยากประสบความสำเร็จ เขาต้องเผชิญกับอุปสรรคและความขัดแย้งมากมาย ทางความคิดที่ส่งผลให้มีตราประทับระหว่างเขากับคนที่เขาเคารพรักต้องจบลง

พรอยด์กับความเจ็บป่วยอันยาวนานทั้งทางร่างกายและจิตใจ จากแพทย์ผู้ทำหน้าที่รักษาคอนไซ์ กลับต้องกลายเป็นผู้ป่วยเสียเอง

พรอยด์กับการเป็นยิวที่ต้องลี้ภัยช่วงบั้นปลายของชีวิต จากออสเตรียเมืองที่เขาเกิดและเติบโต มากกว่าก่อนชีวิตคู่ลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในช่วงสงครามจากกลุ่มต่อต้านและกวาดล้างชาวยิวของนาซี

หนังสือเล่มนี้ฉายภาพของพรอยด์ เสมือนผู้อ่านได้เดินทางเติบโตไปพร้อมๆ กับแต่ละช่วงชีวิตของพรอยด์ ได้ร่วมติดตาม ร่วมรู้สึกไปกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และได้ร่วมยินดีไปกับความสำเร็จและการได้รับการยอมรับ ทั้งในด้านผลงานและชื่อเสียง จะเห็นได้ว่าตลอดชีวิตของพรอยด์ พรอยด์ขยันและทำงานหนักเสมอมาแม้ว่าจะพบเจอกับอุปสรรคและความขัดแย้งมากมาย จึงไม่แปลกเลยที่ในท้ายที่สุด ผลงานของเขาจะได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และเป็นที่จดจำมาจนถึงทุกวันนี้

สำนักพิมพ์ปิปปี้

สิงหาคม 2563

คำนำผู้แปล

ชีวประวัติของผู้คนเป็นราวกับนวนิยายเรื่องหนึ่งทีประกอบด้วยรชชาติที่หลากหลายตามแต่บุคคลไป พรอยด์ ผู้นับเป็นสัญลักษณ์แห่งยุคสมัย ผู้เป็นไอคอนของจิตวิทยา เฉากเช่นไอน์สไตน์สำหรับฟิสิกส์ และชาร์ลส์ ดาร์วินสำหรับทฤษฎีวิวัฒนาการ ได้ถูกนำเสนอโดยรูธ เซพพาร์ดด้วยสำบัดสำนวนที่กระชับและน่าติดตาม พร้อมภาพประกอบ หลักฐานร่วมสมัย อาทิ เอกสารและจดหมายสำคัญๆ ราวกับได้พาผู้อ่านไปนั่งอยู่ในพิพิธภัณฑ์บ้านเลขที่ 19 ถนนแบร์กซ์เซอ กรุงเวียนนา บ้านที่เป็นจุดเริ่มต้นของตำนานมากมายของพรอยด์ และได้พักอาศัยอยู่กว่าก่อนชีวิต พรอยด์ยืนอยู่ในตำแหน่งที่สูงส่งในทางภูมิปัญญาในสายตาคอนนุชนรุ่นหลังและเป็นแสงสว่างผู้ชี้ทางสู่การเข้าถึงจิตอันยากแท้หยั่งถึงของมนุษย์อย่างไรเสีย นั่นก็เป็นภาพลักษณ์หนึ่งที่ผู้คนได้ให้คุณค่าแก่พรอยด์ในภายหลังช่วงเวลาแห่งชีวิตของพรอยด์ที่ได้ล่วงพ้นไปนานแล้ว พรอยด์เป็นเพียงบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ก็จริง แต่ก็หาใช่เทพเจ้าที่มีอภิมลพลัง ปราดเปรื่องและทรงพละานุภาพไปในทุกบทบาทพรอยด์มีชีวิตอยู่ในยุคที่การเมืองการปกครองมีความผันผวนในยุโรปกลาง เขาเจริญเติบโตในหน้าที่การงานและภูมิปัญญาร่วมสมัยกับยุคทองของจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการีที่มีนครเวียนนาเป็นศูนย์กลางแห่งวิชาการแห่งหนึ่งของยุโรปในหัวเวลานั้น ก่อกำเนิดและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้คนมากมายทั้งในด้านศาสตร์และศิลปะ (ไม่ว่าแม้แต่ฮิตเลอร์ในวัยหนุ่มผู้เคยใฝ่ฝันที่จะได้เป็นจิตรกรใหญ่แห่งกรุงเวียนนา) พรอยด์ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากสภาพแวดล้อมที่รุ่มรวยอารยธรรมของเมืองนี้ ในทางหนึ่งยังเป็นผู้จุดไฟแห่งความตื่นตัวในวิชาการด้านจิตวิเคราะห์

ก่อกำเนิดสมาคมนักจิตวิเคราะห์ที่เป็นแหล่งรวมและเพาะบ่มเหล่าบุคคาลากรุ่นหลังที่มีชื่อเสียงและทำคุณประโยชน์ต่อโลกอีกมากมาย ในด้านผลงานวิชาการได้ฝากงานทรงคุณค่าที่มีผลกระทบต่อชีวิตผู้คน โดยต่อมาผ่านการพิสูจน์ทดลองเชิงประจักษ์ตามครรลองขององค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แม้ยังมีหลากหลายแนวคิดโดยเฉพาะในระดับปลึกย่อยก็ได้ถูกแก้ไขปรับปรุงเรื่อยมาลือไปตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ขยายศักยภาพในการตรวจสอบความถูกต้องนั้นได้แม่นยำชัดเจนยิ่งขึ้น กาลเวลาและเทคโนโลยีอีกเช่นกันที่ได้ต่อยอดโน้ตค้นที่ปราดเปรื่องล้ำยุคสมัยของพรอยด์ ในด้านของชีวิตส่วนตัวนั้น ตามที่ได้กล่าวไปแล้วในช่วงต้นว่าแม้พรอยด์จะเป็นหนึ่งในบุคคลที่ปราดเปรื่องที่สุดคนหนึ่งในรอบสหัสวรรษ แต่เราจะได้เห็นถึงส่วนความเป็นมนุษย์มีรักใคร่ หึงหวง ชิงชัง เยี่ยงมนุษย์สามัญทั่วไป หลายโอกาสที่ผลงานที่พรอยด์ได้ทุ่มเทสรรค์สร้างขึ้นมาไม่เป็นที่ยอมรับ ส่งผลร้ายแรงถึงขนาดกีดกันออกจากวงวิชาการ หรือด้วยความคิดเห็นต่อแนวคิดที่แตกต่างนำมาสู่การพังทลายของมิตรภาพระหว่างบุคคล เรื่องราวเหล่านี้ช่วยตกแต่งละครชีวิตของพรอยด์ให้ดูมีสีสันขึ้น ทั้งยังเห็นบริบทของการนำพาสังคมทางวิทยาศาสตร์แหวกผ่านหมอกม่านแห่งทัศนคติและความขัดแย้ง สถาปนาตัวตนเป็นทฤษฎีหลักของวงการในปัจจุบัน

โดยส่วนตัวผู้แปลซึ่งมีภูมิหลังเป็นนักฟิสิกส์ รู้จักพรอยด์ผ่านการกล่าวถึงในหลากหลายสื่อของวัฒนธรรมกระแสหลัก แต่ก็เริ่มเคยได้อ่านชีวประวัติและผลงานของพรอยด์จริงๆ เมื่อสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับจิตวิทยาหลังจากประทับใจในเรื่องราวปราด

เปรี๊องล้าลึกในภาพยนตร์สยองขวัญ The Silence of the Lambs ทั้งนี้ชีวประวัติซิกมุนด์ ฟรอยด์ก่อนหน้านี้นับว่าแทบจะหาได้ยากที่จะมีภาพประกอบมากมายราวกำลังนั่งดูสารคดี ทั้งยังอ่านง่าย แม้อาจจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องใช้ศัพท์เฉพาะทางการแพทย์บ้าง แต่ก็ได้อธิบายออกมาให้บุคคลทั่วไปพอเข้าใจได้ ผู้แปลจึงหวังในประโยชน์แก่ผู้อ่าน ทั้งในด้านเปิดโลกทัศน์ด้านจิตวิทยาและวิทยาศาสตร์การแพทย์ และในด้านความบันเทิงไปพร้อมๆ กัน

อีกด้วยความมุ่งหมายหนึ่งของฟรอยด์ที่ไม่ได้สร้างวิชาการด้านจิตวิเคราะห์เพื่อใช้งานแค่เพียงในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชเท่านั้น ยังต้องการสร้างขึ้นมาเพื่อให้ทุกผู้ทุกคนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเข้าใจตนเองและผู้อื่นในระดับจิตใจอย่างเป็นวิทยาศาสตร์

พฤติ ภาพสุวรรณ

สารบัญ

บทนำ	13
1. โลกก่อนยุคสมัยของฟรอยด์	14
2. วัยเด็กของฟรอยด์	20
3. เข้าโรงเรียนแพทย์	30
4. ฟรอยด์ ณ ปารีส	36
5. โคเคน	42

6. ชีวิตแต่งงานและครอบครัว	48
7. จุดเริ่มต้นของจิตวิเคราะห์	56
8. การวิเคราะห์ความฝัน	64
9. ความเก็บกดของจิตไร้สำนึก	76
10. ทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องเพศของฟรอยด์	82
11. เมื่อหมอต้องมาเป็นผู้ป่วย	88
12. ช่วงเวลาสงคราม	98
13. การจากไปของลูกสาว	110
14. อีโก้ ซูเปอร์อีโก้ และอิด	120
15. แรงขับแห่งชีวิตและความตาย	128
16. หนีภัยนาซี	134
17. การลี้ภัยในลอนดอน	146
18. ฟรอยด์และศาสนา	154
19. ความเจ็บป่วยและการได้รับความช่วยเหลือให้กระทำอัตวินิบาตกรรม	162
20. สิ่งที่ฟรอยด์ได้ทิ้งไว้ให้	170
เกี่ยวกับการแปล	176

คำนำฉบับภาษาอังกฤษ

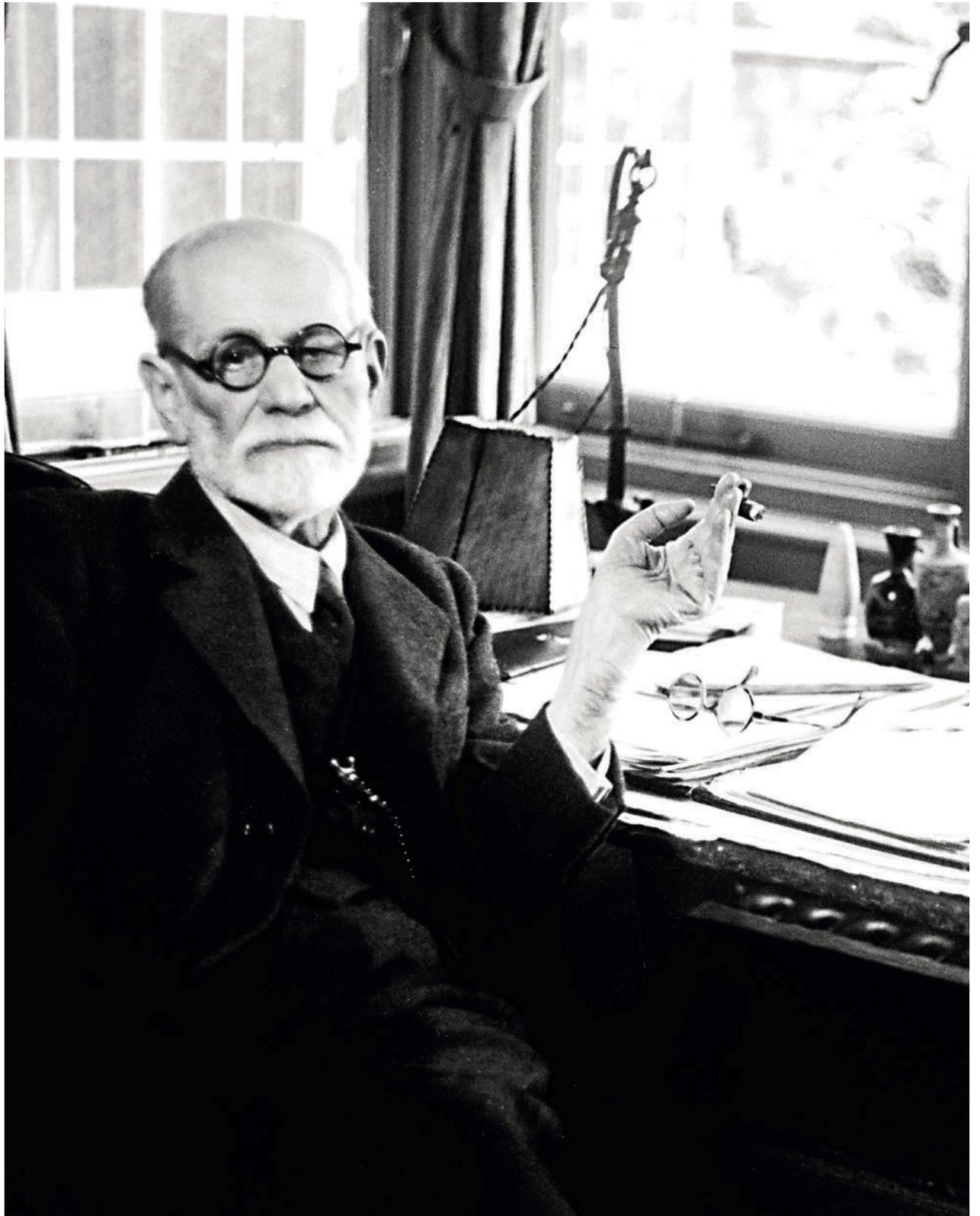
หนังสือเล่มนี้มีเอกลักษณ์ตรงที่ได้เขียนให้รู้สึกราวกับว่ากำลังยืนอยู่ในห้องทำงานหรือห้องตรวจของฟรอยด์เหมือนอย่างที่ เป็นในปี 1939 เมื่อฟรอยด์จากไป บนชั้นหนังสือเต็มไปด้วยหนังสือที่ฟรอยด์อ่านไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และจิตวิทยา โบราณวัตถุที่ฟรอยด์รักตั้งวางอยู่ในตู้กระจกและทุกพื้นที่ไม่เพียงแสดงถึงนัยสำคัญของ ‘อดีตกาล’ ที่ปรากฏในงานของเขาเท่านั้น แต่ยังยืนยันความสนใจในด้านศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย ภาพของบุคคลที่เขา รักถูกแขวนไว้บนผนังและชั้นวาง เป็นภาพของอดีต ครูและเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งหญิงผู้ร่วมทางเดินชีวิตกับเขา เรียงรายไปตามผนังยังมีภาพถ่ายที่คนไข้นับร้อยเคยได้เล่าเรื่องราว ความฝัน และความทรงจำ นับพันภายใต้ระเบียบวิธี free association หนังสือเล่มนี้ ‘ฟรอยด์’ สร้างบรรยากาศผ่านภาพประกอบมากมายและนำไปสู่คำตอบของคำถามสำคัญของนักศึกษาชีวประวัติของฟรอยด์ที่ว่า “แล้วฟรอยด์ไปเอาความคิดเหล่านี้มาจากไหน”

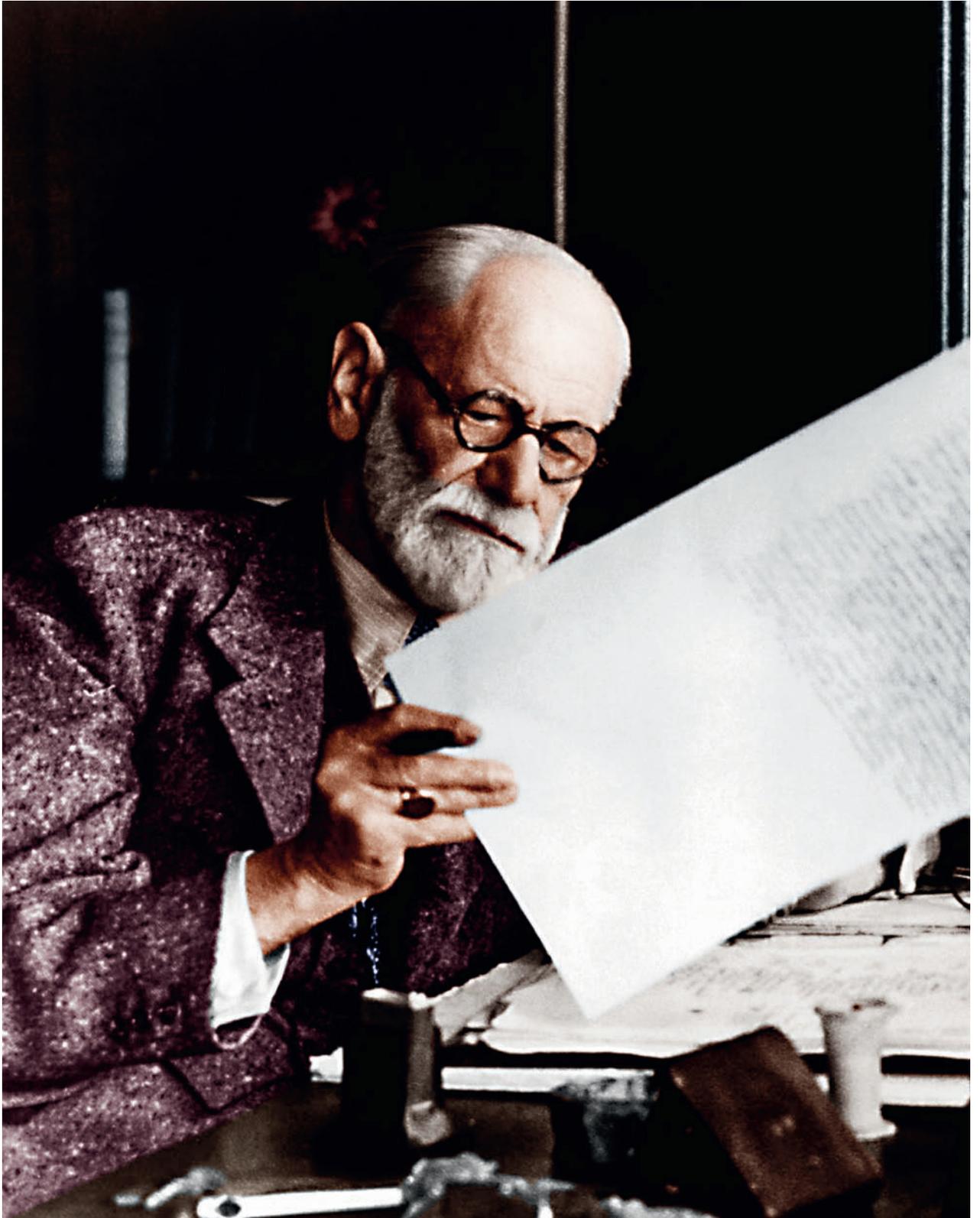
เพื่อการศึกษาให้ลึกซึ้งไปอีก ผู้เขียนได้รับสิทธิพิเศษในการเข้าถึงที่เก็บจดหมาย ภาพถ่าย และเอกสารมากมายจากพิพิธภัณฑสถานของฟรอยด์ เอกสารและรูปถ่ายเหล่านี้เพิ่มสีสันให้กับหนังสือ สร้างชีวประวัติที่เป็น ‘รูปภาพ’ ทำให้เรื่องราวของฟรอยด์กลับมามีชีวิตขึ้นอีกครั้ง อาจไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรเมื่อผู้เขียนแท้จริงแล้วเป็นผู้เขียนสื่อบรรยายในนิทรรศการของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในยุโรป การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าด้านชีววิทยา การแพทย์ และจิตเวช เราจะได้เห็นฟรอยด์ในฐานะนักวิจัยที่กำลังคิดไม่ตกกับวิชาชีพของตน ในฐานะชายผู้มีความรัก ผู้เคยผิดพลาด (และได้เขียนเกี่ยวกับความผิดพลาดเหล่านั้น) ผู้ต้องวิตกกังวลกับ

ปัญหาสุขภาพ การเงิน และความสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง ผู้ซึ่งเติบโตขึ้นมาด้วยความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะค้นพบ ‘ความลับแห่งจิตใจ’ และผู้เหลือไว้แต่เพียงมรดกที่สืบเนื่องมาถึงยุคปัจจุบัน โครงสร้างของหนังสือประกอบด้วยเรื่องราวในหลายมิติและหลายระดับ เนื้อหาหลักๆ มีภาพและคำอธิบายประกอบ ซึ่งจะให้ข้อมูลในหลากหลายระดับ ทั้งประวัติโดยย่อของ ‘ตัวละครสำคัญ’ (นักจิตวิทยา เพื่อนร่วมงาน คนไข้ เพื่อนฝูง) จะถูกนำเสนอใน ‘กล่องข้อความ’ แยกออกมา หรือสำเนาเอกสารสำคัญๆ ที่เก็บไว้อย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ดึงออกมาดูได้ สิ่งที่น่าสนใจที่สุดเห็นจะเป็นลายมือของฟรอยด์ในบทความสำหรับวิทยุบีบีซี (BBC) ในปี 1938 ซึ่งฟรอยด์ได้สรุปรวมชีวิตและผลงานของตนไว้ใน 120 คำ ในฐานะงานเขียนที่กระชับเพียงพอที่ชาววิตเตอร์ในยุคสมัยใหม่เห็นแล้วจะชื่นชม

ฟรอยด์ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก ในไม่กี่ปีที่ผ่านมา การวิจารณ์มักใช้คำว่า ‘ฟรอยด์’ เพื่อแยกความแตกต่างระหว่าง ‘ตัวบุคคล’ ออกจาก ‘งาน’ ของเขา ข้อวิจารณ์ซึ่งพุ่งเป้าไปที่ตัวบุคคล เป็นข้อวิจารณ์อันเป็นปกติต่อฟรอยด์ แสดงให้เห็นว่าแนวคิดของฟรอยด์นั้นไม่มีอะไรมากไปกว่าผลจาก ‘บุคลิกภาพทางจิตประสาท’ ด้วยเรื่องราวที่เป็นที่นิยมและอ่านง่าย หนังสือเล่มนี้จะเปิดรูปลักษณะใหม่ของฟรอยด์ต่อหลายๆ คน แสดงให้เห็นถึง ‘ฟรอยด์ในฐานะมนุษย์’ ภายใต้บริบทของห้วงเวลา ผลงานมองเพื่อน ผู้ร่วมงาน และครอบครัวของเขา มีอะไรมากมายให้ได้ค้นหาและชื่นชม พร้อมภาพประกอบเรื่องราวชีวิตของฟรอยด์

ไอแวน วอร์ด, ผู้อำนวยการด้านการศึกษา
และแคโรล ไฮเกิล ผู้อำนวยการ
พิพิธภัณฑสถานฟรอยด์, ลอนดอน

บทนำ

ในบทสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวันของเรา มีหลายคราด้วยกันที่ศัพท์แสลงที่บัญญัติขึ้นโดย ซิกมุนด์ ฟรอยด์ นักจิตวิเคราะห์ชาวออสเตรียยังถูกนำมาใช้ประกอบบทสนทนา ไม่ว่าจะเป็นในสำนวนภาษาอังกฤษมีประโยค อาทิ “นั่นคือฟรอยด์เนียนสลিপหรือเปล่า”¹ (Freudian slip-การพลั้งปากเนื่องจากความปรารถนาภายใน) หรือ “คุณกำลังเก็บกดอารมณ์ของคุณอยู่”² หรือ “ตานี้ก็ใหญ่สุดๆ”³ แม้นอิทธิพลของแนวคิดของฟรอยด์ได้ส่งผลกระทบไปทั่วทั้งวัฒนธรรมและแนวคิดของโลกตะวันตก กระนั้นแล้วตัวตนของฟรอยด์เองก็เป็นที่ถูกเข้าใจผิดอยู่ทั่วไป เขาถูกนำไปล้อเลียนในลักษณะของชายลามกผู้ลุ่มหลงกับเซ็กซ์ มือหนึ่งถือซิการ์ ช่างๆ มีคนใช้ผู้ดูแลหูกาและอ่อนแออยู่บนโซฟาให้รักษา

ตลอดกว่าเจ็ดทศวรรษหลังการจากไปของฟรอยด์ หลากหลายทฤษฎีของเขาได้ถูกตั้งคำถามบ้างมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขตามกาลเวลา บ้างก็ตกไปจวบจนปัจจุบันมีน้อยคนนักที่จะเข้าถึงและตื่นตาตื่นใจในงานของเขา ในวันนั้นของจิตแพทย์หนุ่ม เขาเพียงปรารถนาจะสร้างแนวทางการรักษาคนไข้ของเขาด้วยวิธีที่ดีขึ้นแม้จะต้องฝ่าฟันคำวิจารณ์อันหนักหน่วงโดยลำพัง เพื่อออกมาเป็นศาสตร์ใหม่แห่งยุคสมัยในที่สุด หลายคนอาจจะเคยได้ยินได้ฟังอะไรเกี่ยวกับฟรอยด์จากเพียงเรื่องของปมอิดิปุสหรือทฤษฎีว่าด้วยเพศอื่นๆ ส่วนใหญ่ของทฤษฎียังเป็นที่ถกเถียงอยู่ มีคนจำนวนน้อยมากที่เข้าถึงผลงานมากมายและกว้างขวางที่ชายผู้ยิ่งใหญ่ผู้นี้ได้สรรค์สร้างกว่าหกทศวรรษ ช่วงทศวรรษ 1890 ฟรอยด์พยายามที่จะสร้างหลักจิตวิทยาแนวใหม่ที่จะสามารถปะติดปะต่อลักษณะทางจิตของผู้คน

โดยไม่จำเพาะแต่ผู้ป่วยทางจิต ต่อมาฟรอยด์ได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในปัญญาชนผู้ปราดเปรื่องที่สุดแห่งศตวรรษที่ 19 และ 20 โดยงานของเขามีมากมายนับตั้งแต่งานวิชาการทางวิทยาศาสตร์และประสาทวิทยาในวัยหนุ่ม หรือหนังสือส่วนใหญ่ที่ว่าด้วยจิตวิเคราะห์ ครอบคลุมไปถึงงานเขียนเชิงศาสนา สังคม ศิลปะ และวัฒนธรรม

ซิกมุนด์ ฟรอยด์ นักวิทยาศาสตร์ พ่อและสามี ผู้บุกเบิกศาสตร์แห่งจิตวิเคราะห์ ผู้สร้างและผู้นำของประชาคมโลกในการวิเคราะห์ข้างต้น ย้อนไปสู่ชีวิตวัยเด็กของฟรอยด์ที่เริ่มต้นจากครอบครัวที่มีโครงสร้างสลับซับซ้อน การเรียนแพทย์ที่ท้ายสุดก็นำไปสู่การสร้างงานด้านจิตวิเคราะห์ในหนทางของตัวเอง เราจะไปศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีหลักๆ ของเขา ซึ่งตัวเขาเองได้พัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจนถึงช่วงบั้นปลายชีวิต แม้นกระทั่งจวบจนวันสุดท้ายของชีวิตที่ถูกคุกคามด้วยโรคมะเร็ง การรวบรวมหลากหลายงานในรูปของทฤษฎีต่างๆ และบันทึกเคสการรักษา บ้างก็เป็นจดหมายและบันทึกประจำวัน โดยส่วนหนึ่งหยิบมาจากหลักฐานที่เขียนด้วยลายมือของฟรอยด์ จะนำพาเราใกล้ชิดชายผู้นี้มากขึ้น ประกอบกับรูปถ่ายของฟรอยด์ ครอบครัวเพื่อนร่วมงาน และลูกศิษย์ลูกหา ก็คงจะช่วยให้การเข้าถึงเบื้องลึกในชีวิตและผลงานแห่ง ‘นักสำรวจจิต’ ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

รูปหน้า 11: ฟรอยด์กับโธ๊ะทำงานในบ้านพักชั่วคราวที่ถนนเอลส์เวิร์ธ ลอนดอน (Elsworth Road)

รูปหน้า 12: ฟรอยด์มักจะเขียนงานเกี่ยวกับทฤษฎีและหนังสือใหม่โดยใช้เวลาสั้นๆ ตอนกลางวัน หลังจากใช้เวลาทั้งวันไปกับกรวิเคราะห์และจดบันทึกเกี่ยวกับคนไข้และการตอบจดหมาย

¹ “Was that a Freudian slip?”

² “you’re repressing your emotions”

³ “He has such a big ego”

โลกก่อนยุคสมัยของฟรอยด์

ชีว กมนต์ ฟรอยด์เกิดเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 1856 ที่แคว้นโมราเวีย (Moravia) ช่วงที่อยู่ภายใต้การปกครองของจักรวรรดิออสเตรีย โดยในช่วงเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ในปี 1806 จักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ได้ล่มสลายลงด้วยน้ำมือของนโปเลียน โบนาปาร์ต (Napoleon Bonaparte; 1769-1821) ด้วยสายพระเนตรของจักรพรรดิฟรานซิสที่ 2 (Francis II; 1768-1835) ที่ทรงคาดการณ์ไว้ว่านโปเลียนจะเสื่อมอำนาจลง พระองค์จึงทรงตั้งตนเป็นจักรพรรดิผู้ครองออสเตรีย จักรวรรดิได้ถือกำเนิดขึ้นท่ามกลางความคุกรุ่นของสงครามนโปเลียน และกลายเป็นมหาอำนาจของยุโรป โดยชาติออสเตรียและปรัสเซียเป็นผู้มีอิทธิพลหลักในกลุ่มสมาพันธรัฐเยอรมันซึ่งเกิดขึ้นหลังการประชุมที่เวียนนาปี 1815 ท่ามกลางความพยายามในการถ่วงดุลอำนาจในยุโรปของชาติมหาอำนาจ

พบว่าการปฏิวัติหลังสงครามนโปเลียนได้กระจายตัวทั่วยุโรปอยู่หลายปี

ในปี 1848 การปฏิวัติในสมาพันธรัฐเยอรมัน นำมาสู่การรวมรัฐเยอรมัน สมาพันธรัฐถูกสลายตัวในเวลาอันสั้นและมีการก่อตั้งขึ้นใหม่ในปี 1850 ณะนั้นในช่วงเวลาที่ฟรอยด์เกิด ทั้งออสเตรียและปรัสเซียต่างก็กำลังแก่งแย่งที่จะถือสิทธิ์ปกครองแผ่นดินเยอรมันทั้งหมด และผลคือปรัสเซียชนะในสงครามออสเตรีย-ปรัสเซียซึ่งเกิดขึ้นในปี 1866 เมื่อสมาพันธรัฐสลายตัวก็ทำให้เกิดสมาพันธรัฐเยอรมันเหนือขึ้น และรัฐเยอรมันอิสระทางใต้จำนวนมาก ซึ่งต่อมาภายหลังรัฐเหล่านี้รวมเป็นชาติเยอรมนี ในปีต่อมาจักรวรรดิออสเตรียและราชอาณาจักรฮังการีได้ประกาศอธิปไตยร่วมในนามของออสเตรีย-ฮังการี และปกครองโดยฟรันซ์ โยเซฟที่ 1 (Franz Joseph I; 1830-1916)

กองทัพปรัสเซียมีชัยเหนือกองทัพออสเตรียในสมรภูมิตาวา (Battle of Sadowa) หรือที่รู้จักกันในนาม เคอนิกเกรทซ์ (Königgrätz) ในเดือนกรกฎาคม 1866 หนึ่งในเหตุการณ์

ตัดสินสงครามออสเตรีย-ปรัสเซีย ซึ่งจะมีการเซ็นสัญญาสงบศึกใน 3 สัปดาห์ต่อมา